

dr hab. Dariusz Skrzypiński prof. nadzw. UWr
Instytut Politologii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Wrocław 27 grudnia 2015 r.

Ocena osiągnięć naukowo-badawczych oraz dorobku dydaktycznego dr Przemysława Paradowskiego ze szczególnym uwzględnieniem dorobku stanowiącego osiągnięcie naukowe w związku z postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk o polityce.

Doktor Przemysław Paradowski jest absolwentem studiów historycznych na Uniwersytecie Szczecińskim, a stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie historii uzyskał w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego w roku 2004 na podstawie rozprawy „Sejmy ekstraordynaryjne za panowania Władysława IV”, której promotorem była dr hab. Sybilla Bidwell prof. SWPS. Po uzyskaniu stopnia doktora habilitant nie podjął stałej pracy na żadnej uczelni, lecz na podstawie umów cywilnoprawnych w latach 2006-2014 współpracował, jako wykładowca z Wydziałem Zamiejscowym Uniwersytetu SWPS we Wrocławiu, a od 2008 do 2009 także z Instytutem Politologii Uniwersytetu Opolskiego. Należy, zatem podkreślić, że fakt funkcjonowania habilitanta poza obszarem nauki zinstytucjonalizowanej nie pozostaje bez wpływu na jego dorobek, szczególnie organizacyjny i w obszarze popularyzacji nauki, co podkreśla sam zainteresowany w swoim autoreferacie, a co niesie z sobą także określone konsekwencje w ocenie tegoż dorobku, jakiej dokonać ma recenzent powołany w przewodzie habilitacyjnym.

1. Ocena osiągnięcia naukowego

Przed recenzentem podejmującym się oceny osiągnięcia naukowego habilitanta staje kilka pytań. Po pierwsze czy dzieło wskazane przez habilitanta, jako osiągnięcie naukowe merytorycznie odpowiada właściwej dyscyplinie naukowej. Po drugie czy w wymiarze teoretycznym, metodologicznym i konstrukcyjnym jest napisane w sposób prawidłowy, ukazujący autora, jako badacza zdolnego do samodzielnej pracy naukowej i gotowego do podjęcia roli przyszłego promotora rozpraw doktorskich. Po trzecie wreszcie czy jest ono oryginalne i stanowi znaczny wkład habilitanta w rozwój dyscypliny. Analizując treść monografii „Kontrola i kooperacja. Funkcjonowanie parlamentów państw Europy środkowej w Unii Europejskiej” na pierwsze pytanie muszę odpowiedzieć pozytywnie. Problem funkcjonowania narodowych instytucji politycznych w kontekście europejskim jest, bowiem ważki, a jego znaczenie będzie niewątpliwie rosło w związku z wieloma wyzwaniami, jakie

stoją przed Unią Europejską i państwami członkowskimi. Tym samym, więc, dokonany przez habilitanta wybór tematu należy uznać za mieszczący się w obszarze nauk o polityce.

Formułując odpowiedź na pytanie drugie, muszę być już znacznie bardziej krytyczny. Po pierwsze habilitant swoich rozważań nie lokuje wyraźnie w żadnym ujęciu teoretycznym. Wydaje się, że ze względu na tematykę dzieła mogłaby to być koncepcja europeizacji. Jednak autor wprost tego nie czyni, a odwołania do tej teorii przewijają się w książce, jednak nie tworzą osi czy „szkieletu”, na którym oparta byłaby konstrukcja pracy. Dla przykładu w rozdziale czwartym poświęconym ewolucji pozycji parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, pojęcie europeizacja nie pada bodaj ani razu. W rezultacie badana przez niego aktywność legislatyw państw Europy środkowej w Unii analizowana jest przez niego przede wszystkim w normatywnym aspekcie procesów integracyjnych, wyrwanym z jakiegokolwiek szerszego społecznego, politycznego i kulturowego kontekstu, na jakim ufundowana jest właśnie teoria europeizacji. Konsekwencją takiego wyboru jest na przykład brak w monografii jakichkolwiek odwołań do wydawałoby się kanonicznych dzieł typu „System Polityczny Unii Europejskiej” Simona Hixa, „Ponadnarodowość w systemie politycznym Unii Europejskiej” Janusza Ruzzkowskiego, czy choćby „W objęciach europeizacji. Wybrane przykłady z Europy Środkowo-Wschodniej” Tomasz Grosse lub „Europeizacja: mechanizmy wymiary efekty” pod redakcją Rafała Riedla i Anny Pacześniak.

Jeśli chodzi o metodologię badań, to habilitant akcentuje we wstępie podejście komparatystyczne oparte o metody ilościowe i jakościowe, wskazuje na zastosowanie podejścia instytucjonalnego, neoinstytucjonalnego i metody decyzyjnej. Analizując ten aspekt należy stwierdzić, że podejście porównawcze jest naturalnym wyborem w odniesieniu do problemu badawczego, jakim zajmuje się habilitant, choć jednocześnie można odnieść wrażenie, że metodę tę dr Przemysław Paradowski stosuje niekonsekwentnie, bowiem z jednej strony przedmiotem prowadzonej przez niego analizy są parlamenty Czech, Polski, Słowacji, Słowenii i Węgier, ale w konstrukcji książki obecne są części, w których katalog został zawężony (rozdział 3) lub znacząco poszerzony (rozdział 6). Ponadto będąca owocem zastosowania tego podejścia konkluzywność jest skoncentrowana raczej na aspekcie deskryptywnym, a sam autor w niewielkim stopniu proponuje własne rozwiązania o charakterze typologicznym i klasyfikacyjnym. Z metodologicznego punktu widzenia nie jest również satysfakcjonujące ogólne wskazanie autora, iż analizę przeprowadza w oparciu o metody ilościowe i jakościowe, bowiem zdanie takie odnosi się do każdego modelu badania naukowego, zatem właściwsze byłoby, aby habilitant wskazał konkretne techniki, jakie zastosował w procesie badawczym.

Analizując konstrukcję pracy, zauważamy na wstępie, że tworzy ją osiem rozdziałów. Cztery pierwsze stanowią swego rodzaju wprowadzenie do właściwej analizy. W tym trzy pierwsze ukazują nam obraz narodowych systemów politycznych, których instytucje ustawodawcze są przedmiotem analizy, a w czwartym autor prezentuje ewolucję znaczenia i roli parlamentów narodowych we Wspólnotach Europejskich i Unii Europejskiej. Natomiast kolejne cztery rozdziały dr Przemysław Paradowski poświęcił zasadniczej z punktu widzenia jego zamierzeń problematyce realizacji w nowych „unijnych” warunkach określonych funkcji przez parlamenty wybranych państw Europy środkowej oraz prezentacji form ich wzajemnej współpracy, jak i relacji z instytucjami Unii Europejskiej.

Taka konstrukcja na pierwszy rzut oka jest logiczna, jednak dokładniejsza analiza tego aspektu recenzowanej rozprawy musi skutkować sformułowaniem szeregu poważnych wątpliwości. Po pierwsze w rozdziałach otwierających rażą krótkie 2-3 stronicowe części, których charakter merytoryczny bardziej przystoi akademickiemu skryptowi, niżli naukowej rozprawie. Po drugie nie widzę także szczególnego uzasadnienia dla zamieszczenia w konstrukcji książki pierwszego rozdziału w jego obecnej postaci, poświęconego ewolucji systemów politycznych Europy środkowej, którego treść w 50% stanowi pobieżny siłą rzeczy opis historii państwowych, demokratycznych i parlamentarnych tradycji interesujących autora państw, szczególnie w przypadku, kiedy sięga on głębokiego średniowiecza. Także druga część tego rozdziału poświęcona procesom demokratycznej transformacji badanych systemów politycznych jest w gruncie rzeczy powierzchowna i w swej formie niewiele wnosi do zaprezentowanej analizy. Tym bardziej, że teoria tranzycji również nie jest dla niego wiodącą perspektywą teoretyczną. Sądzę, że efektywniejszym rozwiązaniem byłoby ukazanie ewolucji tych systemów w kontekście ich demokratyzacji po 1989 roku ze szczególnym uwzględnieniem procesu akcesji i stosunku do niej politycznych elit i społeczeństwa.

Rozdział drugi poświęcony został pozycji parlamentów w badanych systemach politycznych. Podobnie jednak jak rozdział poprzedni zawiera on znany nam stan wiedzy, choć niewątpliwie jego obecność w strukturze rozprawy jest bardziej uzasadniona, rażą jednak nieco powtórzenia treści z rozdziału 1. W rozdziale tym dziwi także ograniczenie analizy funkcji parlamentu się do ustawodawczej i kontrolnej, bez wspomnienia funkcji kreacyjnej, o której przecież w innym miejscu (s. 9) pisze, że jest jedną z ważniejszych. Autor nie wspomina także, że zaprezentowany przez niego katalog (nb. silnie zakorzeniony w tradycji normatywnej) jest tylko jednym z kilku występujących w nauce, obok np. koncepcji R. Packenham.

Kolejny rozdział poświęcony jest opozycji parlamentarnej w państwach Grupy Wyszehradzkiej. Jednak jego treść jest niespójna z badawczym zamiarem autora. Po pierwsze recenzowana monografia traktuje o parlamentach pięciu państw Europy środkowej; Polski, Czech, Słowacji, Węgier i Słowenii. Dziwi, zatem w tym kontekście obecność w strukturze książki rozdziału, w którym pominięto ostatni kraj. Po drugie, jeśli przedmiotem zaprezentowanej analizy jest pozycja parlamentów w badanych państwach, to jest ona wypadkową zarówno mechanizmów funkcjonowania opozycji, jak i rządzących, ten zaś wątek został w tym rozdziale potraktowany marginalnie, a przecież polityczna struktura gabinetu i relacje rządzących z opozycją, szczególnie w kontekście spraw europejskich nabierają szczególnego znaczenia. Nie będę też krył, że postać, jaką ostatecznie przyjął ten rozdział, który mógłby faktycznie pełnić rolę istotnego wprowadzenia do dalszych rozważań autora, jest owocem nie tyle w pełni przemyślanej koncepcji, ale raczej faktu, że habilitant dysponował gotowym materiałem w postaci wcześniej opublikowanych tekstów, które zostały wykorzystane, niestety bez zastosowania jakichkolwiek zabiegów adaptacyjnych (choćby w minimalnym stopniu poprzez dodanie informacji nt. Słowenii). Generalnie można zresztą stwierdzić, że fakt, iż habilitant adaptował na potrzeby książki wcześniej opublikowane teksty, m.in. "Changes within parliamentary opposition models in the light of party systems evolution in Central Europe", „Wzmocnienie rzeczywiste czy iluzoryczne? Parlamente narodowe w systemie wczesnego ostrzegania po traktacie lizbońskim” nie pozostał bez (raczej negatywnego) wpływu, na jakość recenzowanego dzieła.

Rozdział czwarty poświęcony został ewolucji znaczenia i roli parlamentów narodowych we Wspólnotach Europejskich i Unii Europejskiej. Jest to rozdział, w którym autor bardzo mocno skoncentrował się na ujęciu normatywnym problemu, a prowadzona narracja ma charakter sprawozdawczy-histeryczny.

Kolejne cztery rozdziały to zasadnicza część rozprawy poświęcona funkcjonowaniu badanych legislatyw w Unii Europejskiej. Niestety mają one głównie charakter deskryptywny, a czytelnik zarzucany jest mnóstwem danych i informacji, ale po ich lekturze może zadać sobie pytanie, ale co z tego wszystkiego wynika? Co jest na przykład przyczyną znaczących różnic dotyczących aktywności badanych izb w zakresie przesyłanych do Komisji Europejskiej opinii. Co gorsza takie wątpliwości rodzi praktycznie, co druga tabela zamieszczona pomiędzy stroną 125 a 253. Poza tym można odnieść wrażenie, że habilitant bada interesujące go parlamente w swoistej próżni społecznej, w której zastosowanie drobiazgowo opisywanych przez dr Przemysława Paradowskiego procedur wyrwane jest z jakiegokolwiek kontekstu. Czytając tę część książki można odnieść wrażenie, że w krajach

Europy środkowej nie ma żadnych konfliktów, a partie polityczne nie toczą jakichkolwiek sporów przekładających się na funkcjonowanie izb. Sytuacja ta staje się tym bardziej niezrozumiała, jeśli przypomnimy sobie choćby treść rozdziału 3 poświęconego opozycji w państwa Europy środkowej, a które to rozważania pozostają bez żadnego związku z tym, co autor pisze w drugiej części swojej rozprawy, a przecież programowy i organizacyjny charakter partii zasiadających w parlamentach oraz relacji łączących opozycję z rządzącymi nie może pozostawać bez wpływu na aktywność izb.

Uwzględniając wreszcie komparatystyczny charakter książki rodzi się także w tym miejscu inna refleksja, iż na aktywność badanych izb w kontekście europejskim wpływać mogą przecież nie tylko czynniki normatywno-instytucjonalne, ale i kulturowe, którym autor mógł poświęcić zdecydowanie więcej miejsca w pierwszej części pracy, rezygnując ze wspomnianych wcześniej rozważań historycznych. Reasumując z jednej strony należy docenić rzetelność i drobiazgowość habilitanta w gromadzeniu i prezentowaniu danych, ale najdelikatniej rzecz ujmując jego umiejętność ich analizowania pozostawia wiele do życzenia. Dlatego też nie mogę uznać rozprawy „Kontrola i kooperacja. Funkcjonowanie parlamentów państw Europy środkowej w Unii Europejskiej” za dzieło oryginalne i wnoszące znaczny wkład do rozwoju nauki o polityce, a jedynie za książkę, która prezentując bogaty katalog danych staje się bardziej materiałem źródłowym i aktualizuje stan naszej wiedzy, nie tworząc jednak żadnej znaczącej wartości dodanej.

Analizując język rozprawy (pamiętajmy, że habilitant nie jest politologiem z wykształcenia) mogę stwierdzić, że razi nieco nadmierna swoboda w posługiwaniu się pewnymi sformułowaniami, na przykład czasami odnieść można wrażenie, że autor zamiennie traktuje terminy transformacja i tranzycja, czy w nie do końca jasny sposób interpretuje relacje pomiędzy pojęciami systemu prawnego i politycznego lub też używa kategorii budzących poważne metodologiczne wątpliwości np. wewnętrzny system polityczny (?). Wydaje się również, że autorowi zbyt łatwo przychodzi ferowanie opinii i sądów np. na temat Ligi Polskich Rodzin i Samoobrony RP, jako partii antysystemowych, co biorąc pod uwagę złożoność materii mogłoby być zrekompensowane odwołaniem się choćby do G. Sartoriego i skonfrontowaniem tego stwierdzenia z jego ustaleniami, autor tego jednak nie czyni, tym samym twierdzenia tego typu nabierają charakteru arbitralnego. Czytelnika irytować może także niekonsekwencja terminologiczna autora, który na przykład izbę niższą czeskiego parlamentu raz określa mianem Izby Poselskiej, a w innym miejscu stosuje nazwę Izba Deputowanych, jak i używa różnych nazw dla izb parlamentu słoweńskiego (Rada Państwowa vs. Rada Narodowa i Zgromadzenie Państwowe vs. Zgromadzenie Narodowe).

Reasumując, uznaję książkę „Kontrola i kooperacja. Funkcjonowanie parlamentów państw Europy środkowej w Unii Europejskiej” za dzieło koncepcyjnie i konstrukcyjnie nieprzemysłane, w znaczącym stopniu oderwane od jakichkolwiek rozważań teoretycznych, a w wielu punktach prezentujące wiedzę znaną lub jedynie uaktualnioną i nierzadko mające bardziej charakter sprawozdawczy niż analityczno-eksplanacyjny. Tym samym, więc nie mogę uznać, że wnosi ono znaczny wkład w rozwój nauk o polityce.

2. Ocena aktywności naukowej

Ocena aktywności naukowej habilitanta jest o tyle złożona, że dotyczy ona dwóch obszarów wiedzy: nauk społecznych w zakresie nauk o polityce oraz nauk humanistycznych w zakresie historii (nowożytnej). Tym samym część dorobku dr Przemysława Paradowskiego została osiągnięta w dyscyplinie pozostającej poza obszarem wiedzy, w obrębie, którego prowadzone jest postępowanie habilitacyjne. Wydaje się, zatem, że o ile publikacje i inne osiągnięcia naukowe uzyskane w dyscyplinie historii mogą być przedmiotem oceny w trakcie jakichkolwiek innych postępowań aplikacyjnych, w jakich brał i brać będzie udział habilitant, o tyle przedmiotem recenzji w niniejszym postępowaniu powinny być tylko te formy aktywności naukowej, które prowadzone były w dyscyplinie nauk o polityce.

W dołączonym do wniosku habilitacyjnego wykazie publikacji dr Przemysław Paradowski wykazuje 2 monografie opublikowane po uzyskaniu stopnia doktora (w tym dzieło wskazane, jako osiągnięcie naukowe) oraz 17 artykułów i rozdziałów oraz 3 recenzje. Jednak po uwzględnieniu kryterium adekwatności dyscypliny oraz odrzuceniu tekstów publicystycznych dorobek ten stanowią 1 monografia (osiągnięcie naukowe) oraz 15 artykułów i rozdziałów. Jednak dalsza dokładniejsza analiza dorobku habilitanta ujawnia pewne powtórzenia, które nie mogą pozostać bez wpływu na jego ocenę ilościową.

Po pierwsze, wydany w wersji elektronicznej artykuł “Transparency or efficiency? The dilemma related to democratization of the co-decision procedure” dostępny na <http://www.swps.pl/english/images/stories/dokumenty/transparency%20or%20efficiency.pdf> jest angielskim tłumaczeniem tekstu „Transparentność czy skuteczność? Dylemat demokratyzacji procedury współdecyzji w Unii Europejskiej” zamieszczonego w Spotkaniach Europejskich nr 3/2010.

Po drugie, artykuły “Changes within parliamentary opposition models in the light of party systems' evolution in Central Europe in the first decade 21 century” oraz “Development of party system in Montenegro (1990-2012)” zamieszczone w European Meetings: Social and Political Studies, "Warsaw Studies in Culture and Society" są w rzeczywistości powtórzeniem treści tekstów zamieszczonych w numerze 4 z 2011 r. “Studiów

Europejskich”: “Changes within parliamentary opposition models in the light of party systems evolution in Central Europe” oraz “From domination to domination. Comments on the party system development in Montenegro (1990-2011)”.

Uwzględnivszy te wszystkie okoliczności, należy stwierdzić ostatecznie, że po uzyskaniu stopnia doktora w 2004 roku habilitant opublikował łącznie w dyscyplinie nauk o polityce 1 monografię zgłoszoną, jako osiągnięcie naukowe w niniejszym postępowaniu oraz 12 artykułów i rozdziałów. Sześć spośród nich ukazało się w pracach zbiorowych, a kolejne sześć w czasopiśmie naukowym „Spotkania Europejskie”, które nie występuje jednak na liście czasopism punktowanych MNiSW. Brak, zatem artykułów opublikowanych w czasopismach punktowanych znacząco w wymiarze jakościowym obniża wartość tego również ilościowo skromnego dorobku.

Jak zauważa sam habilitant „*Podstawowa badana przeze mnie problematyka oscyluje wokół zagadnień współczesnego parlamentaryzmu europejskiego z naciskiem na funkcjonowania parlamentów krajowych w ramach systemów politycznych państw Europy środkowej i Bałkanów, jak również funkcjonowanie tychże parlamentów w szeroko pojętym systemie politycznym Unii Europejskiej*”. Analiza treści wspomnianych dwunastu tekstów, w zasadzie w pełni potwierdza to zdanie z autoreferatu.

Moim zdaniem, zainteresowania habilitanta oscylując wokół wspomnianych wcześniej zagadnień koncentrują się w trzech obszarach:

1. Systemów politycznych państw Europy środkowej i południowej, np: „Silna Izba Poselska, słaby Senat? Uwagi na temat bikameralizmu parlamentu Republiki Czeskiej”, “Changes within parliamentary opposition models in the light of party systems evolution in Central Europe” oraz “From domination to domination. Comments on the party system development in Montenegro (1990-2011)” opublikowane w „Spotkaniach Europejskich”.
2. Funkcjonowania parlamentów państw Europy środkowej w kontekście europejskim, np: „Współpraca komisji do Spraw Europejskich parlamentów państw Grupy Wyszehradzkiej w pierwszych latach członkostwa w Unii Europejskiej” i „Parlamentarna kontrola rządu RP w sprawach europejskich. Uwagi na temat podstaw prawnych i praktyki (z punktu widzenia Rządu)” oba zamieszczone w zbiorze „Spotkania Europejskie. Na styku kultur” oraz „Wpływ Sejmu na politykę europejską Rządu RP, Spostrzeżenia na temat funkcjonowania Komisji do spraw Unii Europejskiej”, ze zbioru „Polityka zagraniczna. Decyzje, procedury, instytucje”;
3. Funkcjonowania Parlamentu Europejskiego, np: „Transparentność czy skuteczność? Dylemat demokratyzacji procedury współdecyzji w Unii Europejskiej” lub „Uwagi o udziale

delegacji Parlamentu Europejskiego w postępowaniu pojednawczym (VI Kadencja PE), oba opublikowane w „Spotkaniach Europejskich”.

Analizując te teksty należy zauważyć, że habilitant praktycznie nie formułuje w nich żadnych problemów badawczych i nie wskazuje metod, jakimi zamierza się posługiwać. Same opracowania mają najczęściej charakter deskryptywny, a ich wymiar analityczny jest ograniczony. Na przykład w tekstach poświęconych funkcjonowaniu Parlamentu Europejskiego autor największą uwagę poświęca prezentacji procedur, ilustrując niekiedy swoje rozważania analizą ilościową (poświęconą personalnemu kształtowi badanych instytucji lub aktywności instytucjonalnych aktorów). Warto także zauważyć, że sposób prowadzenia narracji stosowany przez habilitanta jest bardzo mocno zakorzeniony w tradycji historiograficznej. Generalnie można uznać, że dwanaście wskazanych wyżej tekstów prezentuje podejście normatywno-historyczne, a habilitant nie potrafił czy też nie chciał ukazać badanych instytucji, jako aren w obrębie, których toczą się określone procesy polityczne. Ponadto można odnieść wrażenie, że podobnie jak w przypadku efektów zaprezentowanych w monografii, funkcjonują one w swego rodzaju próżni społecznej, w której nie ma ekonomicznych czy aksjologicznych konfliktów, a politykom obce jest rozstrzygnięcie jakichkolwiek dylematów z wyjątkiem proceduralnych. Istotną słabością, jest również fakt, że niemalże w żadnym ze swych opracowań (z wyjątkiem tekstów poświęconych funkcjonowaniu opozycji w Europie środkowej) habilitant nie zakorzenia swoich rozważań w żadnym podejściu teoretycznym. Podsumowując, muszę stwierdzić, że zarówno w wymiarze ilościowym, jak i jakościowym dorobek habilitanta nie spełnia moim zdaniem wymogów określonych w ustawie.

Nie może, zatem dziwić, że w przypadku omówionych wcześniej tekstów, trudno mówić o jakiegokolwiek ich recepcji w środowisku politologów. Ich wartość poznawcza jest, bowiem stosunkowo mała, a atrakcyjność niewielka. Oceniając, zatem na tej podstawie pozycję naukową dr Przemysława Paradowskiego należy podkreślić, że według danych bazy Publish or Perish jest ona bardzo słaba. W bazie tej występuje, bowiem tylko osiem tekstów habilitanta, które cytowane były jedynie 2 razy i są to tylko wyłącznie teksty poświęcone tematyce historycznej. W konsekwencji wartość indeksu Hirscha dr Przemysława Paradowskiego w bazie Publish or Perish wynosi 1. Jest także znamienne, że sam habilitant w swoim autoreferacie i towarzyszącej mu dokumentacji nie podaje żadnych danych dotyczących cytowalności swojej twórczości i wartości stosownych indeksów.

Jeśli chodzi o udział w realizacji projektów badawczych to dr Przemysław Paradowski W latach 2007 – 2008 był wykonawcą grantu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

(projekt badawczy własny nr N 117 022 32/2498) „Zmieniający się stosunek do procedury współdecyzji po roku 2000”), którego kierownikiem była dr hab. A.S. Bidwł, prof. SWPS. W ramach jego realizacji opublikował on trzy artykuły naukowe na temat procedury współdecyzji w Unii Europejskiej. Następnie w latach 2010 - 2013 jako kierownik realizował grant Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (projekt badawczy habilitacyjny nr N N116 3148 39) „Funkcjonowanie parlamentów państw Europy Środkowej w Unii Europejskiej”, którego owocem jest zgłoszona, jako osiągnięcie naukowe monografia. Udział habilitanta w realizacji dwóch projektów badawczych w ocenianym okresie nie jest może wynikiem znaczącym, ale można uznać, że w stopniu minimalnym wypełnia on w ten sposób wymogi formalne.

Oceniając aktywność dr Przemysława Paradowskiego w upowszechnianiu wyników jego osiągnięć naukowych, należy podkreślić, że w latach 2004-2015 habilitant wygłosił 11 referatów na dziewięciu międzynarodowych i ogólnopolskich konferencjach naukowych. Warto jednak zauważyć, że 50 % jego referatów wygłoszonych na konferencjach międzynarodowych stanowiły wystąpienia lokujące się w obszarze jego zainteresowań historycznych. Natomiast referaty poświęcone tematyce politologicznej habilitant wygłosił m.in. na: ogólnopolskiej konferencji naukowej „Polska na arenie międzynarodowej - współczesne wyzwania”, zorganizowanej przez Instytut Politologii i Europeistyki Uniwersytetu Szczecińskiego, konferencji naukowej „Wybory 2010. Media, prawo, społeczeństwo” organizowanej przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz na II i III Kongresie Politologii. Poza konferencjami ogólnopolskimi dr Przemysław Paradowski prezentował się także na konferencjach międzynarodowych, m.in. „Polska i Europa Środkowa - demokratyzacja, konsolidacja, Europeizacja” organizowanej przez Wyższą Szkołę Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie oraz „Europa-mit, rzeczywistość, marzenie czy projekt wspólnoty” organizowanej przez Uniwersytet Wrocławski. Warto podkreślenia jest to, że swój dorobek naukowy dr Przemysław Paradowski prezentował na konferencjach organizowanych poza uczelniami, z którymi współpracował. Można, zatem uznać, że i w tym wymiarze dorobek habilitanta, uwzględniając jego charakter ilościowy i jakościowy jest wystarczający w stopniu minimalnym.

3. Ocena dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej

Niewątpliwie ocena dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego habilitanta oraz zakresu realizowanej przez niego współpracy międzynarodowej najdobitniej podkreśla fakt, iż dr Przemysław Paradowski, na co dzień funkcjonuje poza zinstytucjonalizowanym

szkolnictwem wyższym. Odwołując się do zawartych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego zasad, należy zauważyć, że według przedstawionej przez niego dokumentacji nie uczestniczył on w realizacji krajowych i międzynarodowych programach naukowych. Nie brał udziału w projektach realizowanych w sieciach i konsorcjach badawczych, a współpraca międzynarodowa (pobyty w archiwach w Berlinie oraz bibliotekach Komisji Europejskiej w Brukseli oraz Parlamentu Czeskiego w Pradze) ograniczała się do prowadzenia kwerend naukowych związanych z realizowanymi badaniami naukowymi. Doktor Przemysław Paradowski nie kierował także projektami realizowanymi we współpracy z naukowcami z innych polskich, jak i zagranicznych ośrodków naukowych. Nie uczestniczył w pracach komitetów redakcyjnych i radach naukowych czasopism naukowych, jak i nie współpracował z tymi czasopismami, jako recenzent. Nie był także członkiem komitetów organizacyjnych konferencji naukowych. Jedyną otrzymaną przez niego nagroda związana jest z jego aktywnością, jako historyka. Zatem w odniesieniu do wszystkich tych kryteriów należy uznać, że dorobek dr Przemysława Paradowskiego jest niewystarczający z punktu widzenia uznania go za dopuszczający nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Nieco lepiej prezentuje się dorobek popularyzatorski habilitanta, bowiem jak zaznaczyłem wcześniej brał on udział w dziewięciu międzynarodowych i ogólnopolskich konferencjach naukowych, na których wygłosił 11 referatów popularyzujących wyniki prowadzonych przez siebie badań naukowych. Doktor Przemysław Paradowski brał poza tym udział w realizacji projektu Instytutu Socjologii Uniwersytetu Opolskiego dotyczącego popularyzacji wiedzy wśród uczniów szkół średnich Opolszczyzny oraz prowadził wykłady Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Namysłowie. Ponadto habilitant przygotowywał ekspertyzy dla posła do Parlamentu Europejskiego Z. Chmielewskiego. Można, zatem uznać, że w odniesieniu do tych kryteriów wypełnił on wymogi formalne w stopniu minimalnym.

Jeśli chodzi o dydaktykę, to w ramach swojej współpracy z SWPS dr Przemysław Paradowski prowadził zajęcia z przedmiotów „Współczesne systemy polityczne” i „System polityczny Unii Europejskiej” oraz konwersatoria i seminaria „Współczesne systemy demokratyczne”, „Zrozumieć demokrację”, „System Unii Europejskiej”, „Parlament Europejski w systemie instytucjonalnym Unii Europejskiej” oraz „Kulturowe aspekty integracji europejskiej”. Natomiast na Uniwersytecie Opolskim prowadził konwersatorium „Historia społeczna”. Ponadto, w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej w latach 2004-2005 habilitant uczestniczył w pracach nad powołaniem kierunku studiów licencjackich

„Europeistyka”, w których był współodpowiedzialny za organizacyjne i merytoryczne prace nad wnioskiem do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Niestety dr Przemysław Paradowski nie pełnił funkcji promotora pomocniczego. Biorąc pod uwagę te osiągnięcia uznaję, że podobnie jak w przypadku poprzednim habilitant w obszarze dydaktyki wypełnił wymogi formalne w stopniu minimalnym.

Podsumowując przedstawione osiągnięcie i dorobek, należy stwierdzić, że jak zauważyłem na wstępie, fakt funkcjonowania dr Przemysława Paradowskiego poza instytucjonalnym wymiarem nauki i szkolnictwa wyższego powoduje, że jego dorobek organizacyjny i popularyzatorski jest stosunkowo skromny, a tym samym w sposób szczególny w kontekście postępowania habilitacyjnego powinien być rekompensowany znaczącym dorobkiem naukowym. Jednak moim zdaniem to właśnie ten aspekt aktywności habilitanta prezentuje się najsłabiej.

Analiza recepcji twórczości dr Przemysława Paradowskiego pokazuje nam, że jest ona praktycznie nieobecna w obiegu naukowym, co najsilniej jest zauważalne w niskiej wartości indeksu Hirscha, a także w braku opublikowanych przez niego artykułów w renomowanych czasopiśmie naukowych. Także zaprezentowane osiągnięcie naukowe, czyli monografia „Kontrola i kooperacja. Funkcjonowanie parlamentów państw Europy środkowej w Unii Europejskiej”, jawi się, jako dzieło nie w pełni przemyślane od strony koncepcyjnej i konstrukcyjnej, ukazujące brak szerszej politologicznej perspektywy teoretycznej autora, wbrew jego zapowiedziom w autoreferacie prezentujące raczej ujęcie sprawozdawczo-deskryptywne niż analityczno-eksplanacyjne.

Konkludując, na podstawie ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 roku wraz z późniejszymi zmianami i rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego uznaję przedstawione osiągnięcie naukowe za niespełniające wymogu znacznego wkładu habilitanta w rozwój nauk o polityce, a jego dorobek naukowy i organizacyjny za niewystarczający i w związku z tym wnioskuję o odmowę nadania dr Przemysławowi Paradowskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk o polityce.

